

CORONAVİRÜSÜ(COVID-19) SALGINININ BANKA KREDİ SÖZLEŞMELERİNE ETKİSİ

DEĞERLENDİRME KONUSU	Mücbir Sebep Midir?	Hukuki Sonuç	Güncel Gelişmeler Işığında
Ticari nitelikteki banka kredi sözleşmelerine etkisi hakkındaki değerlendirmemiz.	✚ TTK Md.18 uyarınca tacire, basiretli olma yükümlülüğü yüklendiğinden Coronavirüsü (COVID-19) salgını, ticari nitelikteki banka kredi sözleşmeleri açısından mücbir sebep niteliğinde olmadığı gibi beklenmeyen hal olarak da yorumlanamaz.	✚ Bu durumda; banka kredi sözleşmelerinin ifasının imkânsızlaştığı yahut aşırı derecede güçleştiği söylenemez. ✚ Bununla birlikte; somut olayın şartları dikkate alındığında belirli işletmeler açısından TBK Md.138 uyarınca sözleşmede yer alan cezai şart, faiz vb. hükümlerin uyarlanması talep edilebilir. Fakat bu ihtimalin tüketici kredilerine oranla oldukça düşük olduğunu söylemeliyiz.	✚ 7226 sayılı Kanunu md. 48 uyarınca; 24 Mart 2020 tarihinden önce anapara ve/veya taksit ödemesi olan ve kullandığı nakdî ve gayrî nakdî kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemeleri aksatan kişiler, aksattıkları bu ödemeleri 31 Aralık 2020 tarihine kadar öderlerse veya yeniden yapılandırırlarsa; Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi tarafından tutulan kredi puanlarına ilişkin kayıtların daha sonra yapılacak finansal işlemlerde dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır. ✚ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, takibe dair sürenin 180 güne uzatılmasını tavsiye etmiştir. ✚ Takip hesabına aktarılmış olsalar bile 7226 sayılı Kanunun Geçici 1. Maddesi uyarınca tüm kredi borçları 30.4.2020 tarihine kadar icra takibine konu edilemeyeceği gibi, yürütülmekte olan takipler de olduğu yerde durdurulmuştur.

Tüketici işlemi niteliğindeki banka kredi sözleşmelerine etkisi hakkında değerlendirmemiz.	✚ Tüketici kredileri açısından da Coronavirüsü (COVID-19) salgının mücbir sebep teşkil ettiğini söylenemez. Bununla birlikte somut olay koşulları göz önüne alındığında “beklenmeyen hal” olduğu söylenebilir.	✚ Bu durumda; tüketicinin, beklenmeyen hal nedeniyle aşırı ifa güçlüğüne düştüğü söylenebilir. Bu kapsamda tüketici TBK Md.138 uyarınca sözleşmesinin uyarlanmasını talep edebilir.	✚ 7226 sayılı Kanunun Geçici 1. Maddesi uyarınca banka kredi borçları 30.4.2020 tarihine kadar icra takibine konu edilemeyeceği gibi, yürütülmekte olan takipler de olduğu yerde durdurulmuştur. ✚ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, takibe dair sürenin 180 güne uzatılmasını tavsiye etmiştir.
Diğer (esnaf ve sanatkârlar vb.) banka kredi sözleşmelerine etkisi hakkında değerlendirmemiz.	✚ Diğer banka kredi sözleşmeleri açısından Coronavirüsü (COVID-19) salgınının mücbir sebep olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Ancak somut olayın şartlarına göre kesin olmamakla birlikte beklenmeyen hal olarak nitelendirilebilir.	✚ Somut olayın şartlarına göre Coronavirüsü salgının beklenmeyen hal olarak nitelendirilebilmesi halinde TBK Md.138 uyarınca sözleşmesinin uyarlanmasını talep edebilir. Fakat bu ihtimal, tüketici kredilerine oranla daha düşüktür.	✚ 7226 sayılı Kanunun Geçici 1. Maddesi uyarınca banka kredi borçları 30.4.2020 tarihine kadar icra takibine konu edilemeyeceği gibi, yürütülmekte olan takipler de olduğu yerde durdurulmuştur. ✚ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, takibe dair sürenin 180 güne uzatılmasını tavsiye etmiştir. ✚ Borçlusu esnaf ve sanatkâr olan banka kredi sözleşmelerinde yalnızca Halkbank’a ödenecek kredi borçlarında; nisan, mayıs ve haziran ayları boyunca üçer aylık öteleme söz konusudur.